

R&D: een kwestie van gezond ondernemen?!

Stimuleringsregelingen voor houtbedrijven

Voor technologie- en productontwikkeling door het Nederlandse bedrijfsleven is een groot aantal Nederlandse en Europese subsidieprogramma's beschikbaar. Deze programma's blijken echter weinig toegesneden op de houtsector en daardoor ook moeilijk herkenbaar voor de Nederlandse houtverwerkende industrie. Hierdoor maken bedrijven weinig gebruik van deze regelingen. Recente onderzoeken van Stichting Bos en Hout en Senter hebben interessante informatie opgeleverd, die gebruikt is voor het opstellen van branchespecifieke factsheets. Daarin zijn per branche de meest bruikbare subsidieregelingen met aansprekende voorbeelden opgenomen. In dit Bos en Hout Bericht wordt hier verder op in gegaan.

2001 nr. 5

S
B
H
STICHTING BOS EN HOUT

R&D BELANGRIJK

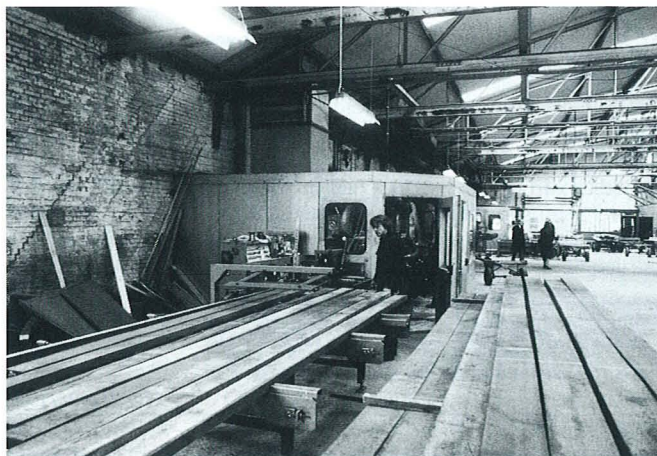
Het ministerie van Economische Zaken (EZ) benadrukt steeds meer het belang van innovatie voor het Nederlandse houtbedrijfsleven. Door verdergaande internationalisering van de markten (ondersteund door de ICT), de toenemende eisen van consument en samenleving onder andere op het gebied van duurzaamheid van producten en productieprocessen en de noodzaak de prijs/prestatieverhouding te verbeteren, wordt alle creativiteit gevraagd om goede producten te leveren met betere kansen op de (export)markten. Deze creativiteit kan in vijf richtingen uitgewerkt worden:

- Technologische vernieuwingen, waarbij met name nieuwe materialen en productietechnieken eventueel in combinatie met nieuwe ICT toepassingen gebruikt worden;
 - Contracteren (via vernieuwing in leveringen, communicatie en logistiek);
 - Wetgeving (via bijvoorbeeld het certificeren van producten);
 - Kennisontwikkeling (via onderwijs en onderzoek) en
 - Exportverruiming
- Dit brede palet van vernieuwingen in het zogenoemde vijfsterren model kan het bedrijfsleven ondersteunen na te gaan welke innovatieve gedachten verdere stimulansen nodig hebben. Vertrekpunt voor alle vernieuwingen zal steeds de vraagzijde van de markt zijn. Welke behoeften leven er bij de consument en welke knelpunten bij de toepassing van

hout kunnen er opgelost worden. Drie elementen zijn daarbij van fundamenteel belang:

• Draagvlak:

Heeft de samenleving behoefte aan het product en accepteert de maatschappij het product, bijvoorbeeld wat betreft prestatie, techniek, gebruik maar ook milieubelasting. Het overheidsbeleid is van belang i.v.m. het scheppen van randvoorwaarden waarbinnen marktpartijen initiatieven kunnen nemen.

Subsidieprogramma's zijn beschikbaar voor vernieuwing, innovatie en marktontwikkeling

• Keten:

Een succesvolle dienst of product is alleen te leveren als de verschillende schakels van de dienst- of productketen goed met elkaar samenwerken. Dit moet leiden tot verbetering van efficiency en prestatie.

• Kennis:

Om producten op de markt te brengen is R&D nodig binnen en buiten bedrijven. Binnen de schakels van een keten moet voldoende kennis aanwezig zijn om een product voort te brengen. Kennis is dus een randvoorwaarde om te komen tot succesvolle producten.

BELANGRIJKSTE REGELINGEN VOOR ONDERNEMERS IN DE BOS- EN HOUTSECTOR

Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie volksverzekeringen Speur en ontwikkelingswerk (WVA/S&O, voorheen WBSO).

Voorbeelden:

Houtstroombouw verplaatst arbeid van bouwplaats naar de fabriek

Avabouw uit Nijverdal ontwerpt en ontwikkelt geprefabriceerde woningen. De woningen worden in onderdelen geproduceerd en moeten op locatie gemonteerd worden. Dit concept staat bekend als houtstroombouw. Voor de verdere ontwikkeling van prefabricage van bestaande en nieuwe bouwelementen is stimulerende van de WBSO ontvangen. Het is de bedoeling om een nieuw assortiment prefab bouwelementen te ontwikkelen, waarmee zoveel mogelijk arbeid van de bouwplaats naar de fabriek verplaatst kan worden. In het project wordt samengewerkt met het Innovatiecentrum Overijssel en een adviesbureau.

Automatisering van trappenproductieproces

Bij Trappenhuis Fred de Vries BV uit Bergum worden houten trappen geproduceerd. Het productieproces bestond uit afzonderlijke bewerkingen, zoals zagen, schaven en schuren. Door de toenemende vraag naar speciaaltrappen is het idee ontstaan om een volledig geautomatiseerd productieproces te ontwikkelen. Daarbij zouden bewerkingen als schaven en schillen gelijktijdig uitgevoerd moeten kunnen worden. Verder moet het geautomatiseerde fabricageproces direct op maat produceren, zodat het schuren tot een minimum beperkt kan worden. Dit vergt grote nauwkeurigheid van de te ontwikkelen machine. Het Trappenhuis heeft in 1999 een WBSO-toekenning ontvangen voor het bedenken van een geautomatiseerd productieproces. De ontwikkeling van een machine zal in samenwerking met een machinefabriek plaatsvinden.

Overige voorbeelden:

Vingerlassen tropisch hout; Ontwikkeling technisch nieuw kozijn; Kant en klaar vloerhout; Ontwikkeling sandwichpanelen ten behoeve van cleanrooms;

Ontwikkelen vormstabiele buitendeur uit milieuvriendelijke grondstoffen; Ontwikkeling technisch nieuwe verlijming van hardhout; Ontwikkeling van nieuwe kantbewerkingstechnieken.

Doel:

Bevorderen van speur en ontwikkelingswerk (S&O) in het bedrijfsleven.

Voorwaarden en faciliteiten:

- De tegemoetkoming wordt op de volgende manier

geregeld:

- Een vermindering in de afdracht loonbelasting en premies voor de volksverzekeringen voor iedere werknemer in loondienst die S&O verricht. Senter moet hiervoor een S&O-verklaring afgeven.
- Een verhoging van de zelfstandigenaftrek. Deze voorziening is bestemd voor zelfstandige ondernemers die zelf S&O verrichten.
- S&O moet door aanvrager zelf worden uitgevoerd;
- Aanvraag kan 2 maal per jaar ingediend worden. De uiterste indieningsdatum voor de tweede helft van 2001 was 2 juni 2001. De uiterste indieningsdatum voor 2002 is 3 december 2001.
- Vermindering af te dragen loonbelasting en premie volksverzekeringen is in 2001: 40% van eerste f 200.000,- van de totale S&O loonsom en 13% van resterende loonsom, max. 15 miljoen per jaar;
- De verhoging van de zelfstandigenaftrek bedraagt maximaal f 10.997,- in 2001 bij besteding van tenminste 625 uur aan S&O.

Uitvoerende instantie en inlichtingen:

Senter, Postbus 10073
8000 GB Zwolle
Tel. 038 455 35 54
Internet: www.senter.nl/wbso

Subsidieregeling Kennisoverdracht ondernemers MKB (SKO);

deze nieuwe regeling vervangt sinds mei 2001 onder andere de Subsidie Haalbaarheidsprojecten MKB (SHP MKB).

Voorbeelden (regeling SHP MKB):

Verlijmen en hoogfrequent-drogen van hardhout
Van Dam Houtproducten BV uit Gendringen heeft in 1998 financiële stimulering ontvangen van de SHP MKB-regeling voor onderzoek naar de technische haalbaarheid van het verlijmen en hoogfrequent-drogen van verschillende soorten hardhout. Het onderzoek werd uitgevoerd door een machinefabriek. Bij Van Dam Houtproducten ging het om de implementatie van verlijmen en hoogfrequent-drogen van hardhout.

Andere voorbeelden zijn:

het onderzoek naar hardhouten vingerlassen aan vurenhout en meranti en een haalbaarheidsonderzoek naar de mogelijkheden van een alternatieve stijl-verpakkingsproces.

Doel:

De SKO-regeling stimuleert MKB-bedrijven tot vernieuwingen door kennisoverdracht. Binnen de regeling komen een drietal vormen van kennisoverdracht voor subsidie in aanmerking. Dit betreft strategieprojecten,

haalbaarheidsprojecten en vernieuwingsprojecten. Naast deze regeling is er ook een speciale SKO-regeling voor branches, deze is hier verder buiten beschouwing gelaten omdat dit overzicht bedoeld is voor de ondernemer.

Voorwaarden en faciliteiten:

- Regeling uitsluitend bestemd voor ondernemingen uit het MKB dat zelf geen nieuwe technologie ontwikkelt, maar zich wel bewust is van de noodzaak tot vernieuwing
- Bedrijf moet minimaal 1 jaar staan ingeschreven bij de KvK.
- Ondernemingen die gericht zijn op het voortbrengen van primaire landbouw- en visserijproducten of op vervoer zijn uitgesloten.
- *Strategieproject:* Het samen met een externe deskundige werken aan een concurrerende, toekomstgerichte strategie. Subsidiepercentage 40%. Maximale subsidie f 48.482 (EUR 22.000)
- *Haalbaarheidsproject:* Het door een derde laten uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar de invoering van een technologische vernieuwing. Subsidiepercentage 40% van de kosten. Maximale subsidie f 22.307 (EUR 10.000).
- *Vernieuwingsproject:* Het in dienst nemen van een hoger opgeleide voor het ondersteunen bij de invoering van een gekozen technologische vernieuwing. Maximale subsidie f 22.037 (EUR 10.000)

Uitvoerende instantie en inlichtingen:

Senter Postbus 30732
2500 GS Den Haag
Tel. 070 361 05 36
Internet: www.senter.nl/sko

Subsidieregeling Technologische Samenwerking;

deze regeling vervangt sinds mei 2001 onder andere de regeling Bedrijfsgerichte technologische samenwerkingsprojecten (BTS).

Voorbeelden (BTS):

Resthout verwerken tot houtskool
Ekoblok BV uit Almelo heeft een beroep gedaan op de BTS-regeling en subsidie ontvangen voor onderzoek naar de verwerking van afvalzaagsel tot houtskool. Uit afvalzaagsel worden eerst briketten geproduceerd die vervolgens tot houtskool verwerkt worden. Het onderzoek vindt plaats in samenwerking met een houtvezelbedrijf en bestaat uit het onderzoek van afvalzaagsel, de ontwikkeling van een testmethode om de kwaliteit van het zaagsel vast te stellen, en een aanpassing of uitbreiding van het productieproces voor de briketten. Bij de voortgaande ontwikkeling van hun productieproces voor briketten en houtskool uit biomassa heeft de onderneming

SUBSIDIEREGELINGEN

De beleidsverantwoordelijkheid voor het stimuleren van innovaties ligt bij het ministerie van EZ. Dit beleid krijgt vorm via een keur van bij Senter ondergebrachte subsidie- en stimuleringsregelingen. Het ministerie kent, in tegenstelling tot het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en

Visserij, geen sectorspecifieke subsidies. Veel van de regelingen zijn gericht op de zgn. 'grote stappen', oftewel de ontwikkeling van producten en/of productieprocessen die vernieuwend zijn voor de sector. Maar ook voor de zgn. 'kleine stappen' zijn regelingen ontworpen. Waar bijvoorbeeld bij een grote stap een hele nieuwe productielijn is ontwikkeld,

vindt bij een kleine stap juist het verfijnen en precies afstemmen plaats, waardoor 'de puntjes op de i worden gezet'. Deze kleine stappen vinden breed plaats. Omdat bedrijven deze kleine stappen vaak zien als een vast onderdeel van de gewone, gangbare bedrijfsvoering, wordt er weinig gebruik gemaakt van de bestaande subsidieregelingen. Daarbij zijn de bedrijven vaak onbekend met de regelingen waarmee de overheid probeert de R&D bij bedrijven te stimuleren.

Tabel 1: Som van de door Senter toegekende bedragen* aan branches uit de houtketen (Bron: Senter 2001).

Branches binnen de houtketen		Totaal		
		1997/1998/1999	Gem. per jaar	Percentage
Houtproductie	Bosbouw	719.000	240.000	3%
	Landbouw en dienstverlening t.b.v. landbouw	627.000	209.000	
Houtverwerking en -bewerking	Houtindustrie	18.357.000	6.119.000	76%
	Papier- en kartonindustrie	11.677.000	3.892.000	
	Meubelindustrie	9.261.000	3.087.000	
	Vervaardiging van transportmiddelen	688.000	230.000	
	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	217.000	72.000	
Houttoepassing	Bouwnijverheid	4.700.000	1.567.000	9%
Houthandel	Groothandel & handelsbemiddeling	773.000	258.000	1%
Houtafvalverwerking- en recycling	Milieudienstverlening	3.666.000	1.222.000	11%
	Voorbereiding tot recycling	2.141.000	714.000	
Totaal		52.826.000	17.610.000	100%

* Onder toegekende bedragen worden de opgevoerde bedragen van een bepaald project verstaan die Senter erkent.

SBH STUDIE

Het Actieplan Hout 2000 stelt dat een betere toegang tot bestaande regelingen Research & Development in de bedrijven stimuleert, met als gevolg dat potentiële marktkansen eerder en beter benut kunnen worden.

Op basis van deze stelling heeft Stichting Bos en Hout een studie verricht naar het gebruik van het stimuleringskader voor R&D in de houtketen en is nagegaan op welke wijze de toegang tot de subsidieregelingen kon worden vergroot. In directe samenspraak met de brancheorganisaties is gekozen voor het persoonlijk interviewen van een selectie van innovatief bekend staande bedrijven verdeeld over de verschillende branches, alsmede de branches zelf.

ook gebruik gemaakt van de WBSO-regeling voor stimulering van de kosten voor verdere ontwikkeling en optimalisering van het productieproces.

Overige voorbeelden

Onderzoek vanuit meerdere bedrijven in een industrietaak bijvoorbeeld ter bevordering van het productieproces, nieuwe zaagmachines, productielijnen, nieuwe verduurzamingsmiddelen.

Doel:

De regeling Technologische Samenwerking stimuleert technologische samenwerking tussen twee of meer partijen in een technologisch innovatief project. Het betreft hier dan projecten op het terrein van onderzoek en/of ontwikkeling tussen bedrijven onderling of tussen bedrijven en kennisinstellingen of universiteiten.

Voorwaarden en faciliteiten:

- Project moet worden uitgevoerd in een samenwerkingsverband, waaronder ook het uitbesteden van delen van het project wordt verstaan.
- Subsidie voor projecten die uitsluitend onderzoek betreffen bedraagt 50%. Het gaat dan om onderzoeksprojecten met een grote technologische uitdaging, die leiden tot algemene (technologische) kennis.
- Subsidie voor R&D projecten waarin gewerkt wordt aan nieuwe producten, processen of diensten bedraagt 25%.
- Voor het aandeel in een project dat geleverd wordt door een MKB-bedrijf of kennisinstelling kan een toeslag van 10% worden gegeven. Ook bij internationale samenwerking met een partner uit de Europese Unie is een toeslag van 10% mogelijk.
- Project moet worden uitgevoerd binnen 4 jaar;
- Maximale subsidie voor generieke technologische samenwerkingsprojecten bedraagt f 4.400.000,- (EUR 2.000.000)

Uitvoerende instantie en inlichtingen:

Senter Postbus 30732
2500 GS Den Haag
Tel. 070 361 02 35
internet: www.senter.nl/samenwerking

Subsidieregeling referentieprojecten milieutechnologie (SRM).

Voorbeelden:

Een Referentieproject Milieutechnologie vindt plaats in de vorm van:

1. Een meetprogramma: Hierbij wordt de werking of de effectiviteit van een milieutechnologie onderzocht door een onafhankelijke deskundige instantie, waarbij gelet wordt op aspecten als prestatie, normen,

betrouwbaarheid, emissies, economische aspecten, energieverbruik, etc. De uitkomsten van het meetprogramma resulteren in een rapport of een keurmerk.

2. Een eerste praktijktoepassing: Het sluiten en uitvoeren van een overeenkomst tussen de leverancier en de eerste afnemer van een (voor Nederland nieuwe) milieutechnologie. De eerste afnemer mag geen onderdeel uitmaken van hetzelfde bedrijf of concern als de aanbieder van de technologie.

Doel:

Verdere verspreiding innovatieve milieutechnologie in het MKB.

Voorwaarden en faciliteiten:

- Alleen MKB-bedrijven met max. 250 werknemers komen in aanmerking;
 - Het moet een nieuw product, procédé of dienst betreffen;
 - Project moet meer dan normale technische of financiële risico's bevatten;
 - Subsidie max. 50% tot een max. van f 150.000,- voor meetprogramma's en maximaal 25% van de projectkosten tot een maximum van f 500.000,- voor de eerste praktijktoepassing van nieuwe milieutechnologie.
- Uitvoerende instantie en inlichtingen:**
Senter Postbus 30732
2500 GS Den Haag
Tel. 070 361 02 77

Subsidies economie ecologie en technologie (EET).

Voorbeelden:

Nieuwe toepassingen voor oud hout, modificeren van hout, hout geschikt maken voor toepassing in de bouw (DuBo), HSB. Het gaat hier dan om grote projecten met grote investeringen.

Doel:

Stimulering van samenwerkingsprojecten gericht op grote, meerjarige technologieprojecten die (op termijn) leiden tot grote sprongen voorwaarts en die bijdragen aan een beter milieu.

Voorwaarden en faciliteiten:

- Thema's: duurzame industriële productieprocessen, milieugerichte productontwikkeling, beperking energiegebruik en emissie bij verkeer en vervoer, gebruik van hernieuwbare grondstoffen en duurzame energiebronnen;
- Project moet worden uitgevoerd door samenwerkingsverband van bedrijven, onderzoeksinstituten en/of universiteiten;
- Project moet op termijn leiden tot belangrijke resultaten op gebied van milieu en economie;

- Het moet gaan om een grootschalig project (1 miljoen gulden per jaar en looptijd van meerdere jaren);
- Subsidie van 62,5% voor fundamenteel onderzoek, 40% voor industrieel onderzoek en 25% voor pre-concurrentiële ontwikkeling tot een max. van f 10.000.000,-.

Uitvoerende instantie en inlichtingen:

Programmabureau EET
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
Tel. 030 239 34 36
internet: www.eet.nl

Stimuleringsregeling innovatie markt en concurrentiekracht.

Voorbeelden :

Opzet tender biedt ruimte aan allerlei projecten in bosbeheer, bosexploitatie, houtbewerking en afzet.

Doel:

Verbeteren markt voor en afzet van producten uit landbouw, bosbouw en visserij.

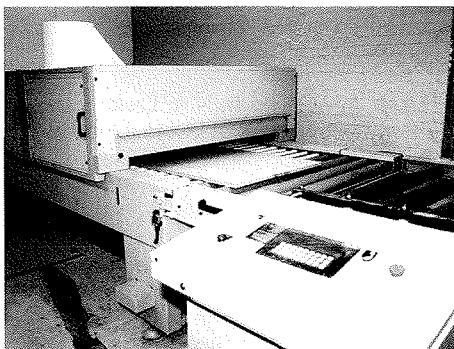
Voorwaarden en faciliteiten:

- Het project is van potentiële betekenis voor de gehele bedrijfstak.
- Het project mag maximaal drie jaar in beslag nemen en moet in Nederland worden uitgevoerd.
- Beoordelingscriteria
 - het vernieuwende karakter;
 - het economisch of technisch perspectief;
 - de uitstraling naar andere ondernemers.
- Bij openbaarmaking van de gegevens na afloop van het project wordt maximaal 50% van de subsidiabele kosten tot en met twee miljoen gulden uitgekeerd. Met openbaarmaking mag gewacht worden tot octrooi of patent op de innovatie is verkregen, mits dit binnen de maximaal toegestane projectduur van 3 jaar plaatsvindt. Zijn de resultaten voor eigen gebruik, dan ontvangt u een bijdrage van 25%.
- De maximale subsidie is 2,5 miljoen gulden (1.134.450,50 euro) per project. De totale subsidiabele kosten moeten minimaal fl. 20.000,- (9.075,60 euro) zijn.

Uitvoerende instantie en inlichtingen:

LASER Zuidwest
Burgemeester de Raadsingel 59
Postbus 1191
3300 BD Dordrecht
Telefoon 078 – 6395200
Fax 078 – 6395394

Er is ook een speciale regeling voor markt- en afzetgeoriënteerde bedrijven, meer informatie hierover kunt u krijgen bij Laser Zuidwest.

Zowel voor grote als kleine vernieuwingen zijn subsidieregelingen ontworpen

Uit deze studie blijkt onder meer dat de kennis van de verschillende regelingen gering is. Bovendien wil het hebben van kennis van een bepaalde regeling nog niet zeggen dat men goed op de hoogte is van de mogelijkheden ervan.

Ondanks de inspanningen van Senter en het doorgeven van informatie over de regelingen door de brancheorganisaties, geven de bedrijven aan dat de informatie die hen bereikt te algemeen en te weinig toegespitst is. Ondernemers missen de vertaalslag van een generieke subsidieregeling naar de mogelijkheden voor hun eigen bedrijf. Omdat de Nederlandse bos- en houtsector voornamelijk uit kleine en middelgrote

bedrijven bestaat, ontbreekt een eigen ontwikkelingsafdeling en/of geschoold personeel voor het ontwikkelen van vernieuwingen. Daarbij komt ook dat binnen de onderzochte groep bedrijven R&D-activiteiten zelden als project zijn opgezet. Veel ontwikkelingswerk wordt niet gezien als R&D, maar als onderdeel van de gewone, reguliere bedrijfsvoering. Gevolg hiervan is dat bedrijven niet direct op zoek gaan naar subsidies gericht op R&D activiteiten. Heeft men wel een regeling in beeld, dan vindt men het invullen van de aanvraag bijzonder lastig.

Om de toegang tot de subsidieregelingen te vergroten geeft SBH de volgende aanbevelingen richting bedrijven en brancheorganisaties:

1. Zorg voor een branchespecifieke informatiestroom over de verschillende subsidieregelingen naar de bedrijven.
3. Maak een kwantitatieve analyse van het gebruik van de subsidieregelingen.
4. Stimuleer de projectmatige opzet en uitvoering van gangbaar ontwikkelingswerk.

SENER ONDERZOEK

Naast de SBH studie heeft Senter als uitvoeringsorganisatie van het Ministerie van EZ, een kwantitatieve analyse gemaakt van het gebruik van de subsidieregelingen, voor zover zij daarvoor het loket is. Aanleiding

Ook kleine bedrijven kunnen gebruik maken van R&D stimuleringsregelingen

hiervoor was het verzoek van het ministerie van EZ om op basis van de gegevens van Senter informatie te verschaffen over in Nederland verricht houtonderzoek in de periode 1997 tot 1999.

De deelneming van de branches aan de Senter-regelingen staat vermeldt in tabel 1.

Ongeveer de helft (NLG 52 miljoen) van de totale R&D uitgaven met betrekking tot hout (NLG 122 miljoen) vindt plaats in de houtketen. De overige R&D projecten vinden plaats in de sectoren chemie, zakelijke dienstverlening en vervaardiging van machines en apparaten. In het houtverwerkende en -bewerkende gedeelte van de houtketen wordt de meeste R&D

Tabel 2: Aantal houtprojecten 1997/1998/1999 voor een aantal Senter regelingen

Regeling	Aantal Projectaanvragen	Aantal gehono- reerde Projecten	Som Toegekende kosten (NLG)	Gemiddelde project- grootte (in NLG)
WBSO (Wet Vermindering Afdracht Loonbelasting en Premie Volksverzekeringen Speur en Ontwikkelingswerk (WVA/S&O, voorheen WBSO))	1832	1650	97.168.000	59.000
BTS (Bedrijfsgerichte Technologische Samenwerkingsprojecten)	11	7	11.983.000	1.712.000
SHP MKB (Subsidie Haalbaarheidsprojecten MKB)	12	7	316.000	45.000
SRM (Subsidieregeling Referentieprojecten Milieutechnologie)	4	3	929.000	310.000
EET (Subsidies Economie Ecologie en Technologie)	3	2	11.416.000	5.708.000
MPO (Milieugerichte Product Ontwikkeling)	1	1	307.000	307.000
V&D (regeling Voorlichting& Doorlichting)	1	1	285.000	285.000
TOK (Technisch Ontwikkelings Krediet)	2	0	0	0
Totaal	1866	1671	122.404.000	73.000

verricht, gemiddeld circa NLG 13 miljoen per jaar, waarvan bijna de helft in de Houtindustrie wordt uitgevoerd. Ook de houtafvalverwerkings- en -recyclingindustrie doet behoorlijk veel aan R&D, in dezelfde orde van grootte als in de houttoepassende industrie (bouw). Bij de houtproductie en houthandel doet men volgens dit overzicht relatief weinig aan R&D. De houtproductie doet voor haar R&D naast Senter ook een beroep op het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, met de investeringsregeling Markt en Concurrentiekracht: in 1999 werden 22 aanvragen goedgekeurd met een gemiddelde projectomvang van NLG 504.000 en een gemiddelde subsidie van NLG 151.000.

Kijken we naar het aantal aanvragen per regeling in tabel 2, dan blijkt dat verreweg de meeste projecten gebruik maakten van de Wet Vermindering Afdracht Loonbelasting en Premie Volksverzekeringen Speur en Ontwikkelingswerk (kortweg WVA/S&O, voorheen de WBSO-regeling). Ook wat omvang van R&D betreft scoort de WBSO hoog: 75% van de R&D-omvang betrof WBSO-stimulering. Bij de WBSO en de Subsidie Haalbaarheidsprojecten MKB, nu SKO, worden voornamelijk kleine projecten ingediend, terwijl de Bedrijfsgerichte Technologische Samenwerkingsprojecten (BTS) en de Subsidies Economie Ecologie en Technologie (EET) juist een klein aantal grote projecten betreft.

Via een steekproef uit de gehonoreerde projecten is bepaald op welke terreinen R&D plaatsvindt. Uit deze steekproef bleek dat de meeste projecten R&D verrichten op het gebied van houtverduurzaming (21%), houtconstructie (17%) en houtbewerking (16%). Van alle R&D werd ca. 5% door kennisinstellingen uitgevoerd, 10% door ingenieurs- en adviesbureaus en het overige deel door de bedrijven zelf.

WELKE REGELINGEN ZIJN INTERESSANT VOOR HOUTBEDRIJVEN?

Er zijn veel regelingen die R&D stimuleren of ondersteunen. Daarom is een selectie gemaakt van regelingen die voor de houtbedrijven interessant kunnen zijn. De belangrijkste regeling van Senter is de WBSO, 99% van de subsidieaanvragen

voor houtprojecten lopen via deze regeling. Deze regeling stelt relatief lage eisen. De regeling 'Haalbaarheidsstudies voor het MKB' is ook een regeling met eenvoudige eisen, al zijn de eisen meer gericht op de ontwikkeling van bepaalde technologieën. Van de meer gespecialiseerde regelingen zijn die regelingen opgenomen die betrekking hebben op het stimuleren van samenwerking tussen bedrijven en op het stimuleren van de verspreiding van innovatieve milieutechnologie. In mei zijn een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd in de bestaande regelingen:

- de WBSO regeling is vervangen door de Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie volksverzekeringen Speur en Ontwikkelingswerk
- de regeling Bedrijfsgerichte Technologische Samenwerking is vervangen door de regeling Subsidieregeling Kennisoverdracht Ondernemers

Innovatie door I-joist, i.p.v. gezaagd hout

- en de regeling Bedrijfsgerichte Technologische Samenwerking is vervangen door de Subsidieregeling Technologische Samenwerking.

Bij alle gepresenteerde regelingen illustreren aansprekende voorbeelden de mogelijkheden van deze regelingen. Deze voorbeelden zijn voor een groot deel aangeleverd door Senter. Doordat de regelingen regelmatig geëvalueerd en eventueel bijgesteld worden, adviseert Senter de aangegeven websites regelmatig te raadplegen voor de meest actuele informatie. Aan de hier gegeven omschrijvingen per regeling kunnen geen rechten worden ontleend.

CONCLUSIES

Veel ondernemers in de houtketen zien de ontwikkeling van nieuwe producten, machines of van een procesverbetering niet als R&D, maar als een onderdeel van hun gewone, gangbare bedrijfsvoering. Bedrijven zijn vaak onbekend met de subsidieregelingen waarmee de overheid probeert R&D bij bedrijven te stimuleren. De bestaande informatie van Senter is te algemeen opgezet en niet toegespitst op de houtbranche. Hierdoor ziet de ondernemer door de bomen het bos niet meer. Houtbedrijven hebben behoefte aan branchespecifieke informatie over een select aantal, voor hun interessante regelingen. In dit Bos en Houtbericht zijn de meest interessante regelingen voor houtbedrijven opgenomen. Daarvan is de WBSO regeling de belangrijkste regeling van Senter als het gaat om het stimuleren van R&D in hout. 99% van de subsidieaanvragen voor projecten worden via deze regeling ingediend. Het is dan ook de meest laagdrempelige regeling.

Ir. E.J.M. Aertsen en Ir. N.A. Leek

Dit Bos en Hout Bericht kwam tot stand in samenwerking met Senter.
Stichting Bos en Hout - ISSN: 1382-1113

Literatuur:

Berg, P.G.I. van den, 2001. *Een beeld van hout: houtonderzoek 1997-1999, Senter, Afdeling Beleidsinteractie.*
Bogaardt, V.C.A. en N.A. Leek, 2000. *R&D: een kwestie van gezond ondernemen, Onderzoek naar het gebruik van stimuleringsregelingen in de bos- en houtsector.* Stichting Bos en Hout, Wageningen.

SBIH STICHTING BOSEN HOUT

Stichting Bos en Hout
Bosrandweg 5
Postbus 253,
6700 AG Wageningen (NL)
Tel.: 0317 - 466555
Fax: 0317 - 410247
E-mail: mail@sbh.nl
Website: www.sbh.nl